

◆ L'Exposició dels Titellaires Catalans es tanca a l'auditori de la Rambla amb gran èxit de públic

Titelles a dojo al Barradas

L'Auditori Barradas va acomiadar ahir l'Exposició dels Titellaires Catalans que acollia des del passat 19 d'abril i que s'emmarcava dintre de les Festes de Primavera. La mostra ha permès a les més de 3.000 persones que hi han passat conèixer una mica més la màgia dels titelles, l'ofici, l'art i la tradició del món dels putxinel·lis que té molt a veure amb la nostra ciutat, bressol de dues importants famílies de titellaires. Herta Frankel amb el seu popular Pepito de la 'tele', ninos del mestre titellaire Harry V. Tozer, i fins a quaranta titelles han fet les delícies de grans i petits

La titellaire Herta Frankel durant la seva visita a l'Auditori Barradas

«**Guant, fils ombres i sobretaula, algunes de les tècniques de manipulació que donen vida als ninots**

das dos dels seus personatges més emblemàtics, el Pepito i el Germà de Marilín, protagonistes de *Lo que cuenta la tía Cristina*, emès fins els anys seixanta a TVE.

La mostra ha aplegat un total de quaranta titelles, cada una d'un autor, i agrupades segons les diferents tècniques de manipulació de cada ninot: guant, *marote*, sobretaula, tija, *bunraku*, ombra i fil. Entre les peces, s'hi han trobat titelles de diferents èpoques. El més antic databa del mitjàn del segle XIX, el senyor Carbassetes propietat de la família Vergés de L'Hospitalet, una de les firmes de titellaires més prestigioses de Catalunya des de fa generacions.

El mestre Tozer i el seu pallaso Simplicí

Simplicí, pallaso acrobata caudirer, creat al 1955 pel mestre del manietisme català Harry V. Tozer també hi ha estat present. Tozer, que a la seva edat, 92 anys, encara continua en actiu, és un dels grans investigadors titellaires d'aquest segle, responsable de què 'el titella del tipus català' (amb els tres dits centrals es mouen el cap i el cos i amb el polze i el petit, les mans del ninot) sigui conegut arreu del món.

La UNIMA, que té com a objectiu fomentar l'art dels titelles, ha estat la responsable de *Titelles per la pau*, la campanya que va portar expedicions de titellaires als camps de refugiats de Croàcia.

ROSA SALGUERO

L'Exposició dels Titellaires Catalans, promoguda per la Unió Internacional de la Titella (UNIMA), ha estat una retrospectiva sobre les diferents tècniques de producció i de manipulació, així com dels estils, de titelles que han existit al llarg de la història i fins els nostres dies a Catalunya.

Des de la seva inauguració al Barradas, la mostra ha aixecat molta expectació entre el públic, atret en la majoria dels casos per uns vistosos titelles de cartró elaborats pel jove Luis Sanchono, exprés per a l'exposició, que es podien veure des de l'entrada de l'Auditori a la Rambla Just Oliveras. Amb aquestes obres sota el títol *Reflexions estètiques sobre les titelles*, l'artista plàstic ha aportat la seva particular visió onírica sobre els putxinel·lis.

A més, trenta escoles i 1.500 nens de la ciutat han tingut l'oportunitat de gaudir dels titelles i d'espectacles teatrals, comentats per alguns dels autors o propietaris dels titelles.

Els ninots d'Herta Frankel podrien visitar el centre

La *showwoman* Herta Frankel, que es va fer popular amb les seves marionetes i els seus programes infantils en els primers anys de la televisió, i actualment, prestigiosa titellaire, va anunciar durant la seva visita al Barradas la possibilitat d'exposar-hi la mostra homenatge que aquest dies li dedica la Fira de Titelles de Lleida. Frankel va cedir per a la mostra del Barra-

L'APUNT

Titellaires de L'Hospitalet

Els Vergés i els Anglès, dues famílies de L'Hospitalet, passaran als annals de la història dels titelles com dues de les companyies de teatre i de productors de putxinel·lis més importants de Catalunya. Titelles Anglès que va ser creada al 1873 per Jaume Anglès Vilaplana, es troba en la quarta generació. Sebastià Vergés i Prats, deixeble d'Anglès, crearia el seu propi grup l'any 1915, actualment en actiu amb tres formacions diferents. Una altra companyia, Titelles Baby, que el dia de Sant Jordi va actuar al Barradas, va debutar al 1959 de la mà dels hospitalencs Llibert Albiol i Carme Calvet. A més, al Centre Catòlic durant divuit anys hi va haver 'titelles, pallasos i pa amb xocolota' cada setmana.

La cabeza del dragón aixeca el teló al Teatre Joventut

REDACCIÓ

La companyia de L'Hospitalet GAT (Grup d'Acció Teatral) comença dimarts dia 10 de maig al Teatre Joventut les funcions de l'obra valleinclanesca *La cabeza del dragón*, sis dies més tard del previst inicialment, retard provocat per alguns canvis d'última hora en el repartiment d'actors. L'obra hi serà en cartell fins el 4 de juny i l'estrena oficial tindrà lloc el 12.

Carme Sansa, Enric Majó, Jaume Comas, Pep Guinyol, Ramon Teixidor, i altres sis actors donen vida a un conjunt de més de trenta personatges, ideats per Ramón del Valle-Inclán al 1909 com a primera part de la trilogia de farses titulada *Tablado de marionetas para la educación de príncipes*. L'autor de la 'generació del 98' utilitzaria aquestes tres obres per burlar-se de la realitat del seu temps, de la monarquia i dels seus excessos

de poder, donant una visió grotesca i ridícula de la seva època. *La cabeza del dragón* i les altres dues farses, serviren a Valle per fer els primers experiments sobre l'*esperpent*, estil que patentaria anys més tard amb *Luces de bohemia*.

L'obra que el GAT reestrena a la ciutat sota la direcció d'Enric Flores, es pot considerar com un conte per adults, on es juga constantment amb la realitat i la fantasia, i alhora un conte per a infants de

gran vistositat plàstica. Aquesta és la segona producció del GAT que es presenta al Joventut, després d'*Un dia quasevol*.

La companyia la van formar al 1973 un grup d'hospitalencs aficionats al teatre, entre ells, els germans Flores, l'Enric i l'Alfons. Des de llavors, nombrosos actors de renom han desfilat pel grup, com Carol Teixidó, Victòria Peña, o Carme Sansa i Enric Majó, presents a *La cabeza del dragón*.